

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Wier posany wychodzi codziennie przez pocztę i ma 100 egzemplarzy. W razie nadzwyczajnych warunków może mieć inną liczbę.

Table with subscription rates: Prenumerata wycena: 24 kopiejki, 12 kopiejki, 6 kopiejki, 2 kopiejki.

Prenumerata i ogłoszenia (inzeraty) nadesłać wprost do ADMINISTRACJI „NOWEJ REFORMY“ w Krakowie.

W Łwowie sprzedaż numerów po 6 helery: w Biurze dzienników A. OLSZEWSKIEGO, ulica Kilińskiego 2 i w BIURZE PLOHNA ulica Karła Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują: ZARĘBIJSKOWA: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe...

Dyrekcja koncertów krakowskich. W piątek dnia 5 marca 1909 r. Koncert kompozytorski Henryka Melcera.

Najważniejsze wiadomości, podane w dzisiejszym numerze „N. Reformy“. Przedstawienia mocarstw w Belgradzie.

Niewyjaśnione stanowisko Serbii. Wiedeń, 4 marca. Wczoraj po południu panowały tu w większym stopniu...

wtorek po południu po interwencji posła rosyjskiego o ministra spraw zagranicznych Milovanowicza...

Odpowiedź rządu serbskiego. Belgrad. B. kor. donosi: Wczoraj popołudniu rząd serbski wręczył posłowi rosyjskiemu swa odpowiedź...

Belgrad. B. kor. donosi: Z miarodajnej strony donoszą, że rząd serbski w ciągu popołudnia wręczył odpowiedź na pytania postawione przez posła rosyjskiego...

Belgrad. Biuro koresp. donosi: W kołach poselskich oświadcza się, że zupełne wyrzeczenie się żądań serbskich przez rząd serbski jest wykluczone...

Informacje Biura Reutersa. Londyn. Biuro Reutersa wbrew nadeszłym do Wiednia z Belgradu wiadomościom...

Nastroj w Serbii. Belgrad. B. kor. donosi: Wiadomość, że poseł rosyjski Sergiejew imieniem rządu rosyjskiego rzeczywiście udzielił rządowi serbskiemu rady...

Przedstawienia Rosji w Belgradzie. Belgrad. B. kor. donosi: Onegdaj popołudniu poseł rosyjski Sergiejew zjawił się u ministra spraw zagranicznych Milovanowicza...

Belgrad. B. kor. donosi: W kołach politycznych oczekiwano decyzji rządu serbskiego z wielkimi obawami. Obawiano się, że przyłączą się Rosji do wielkich mocarstw...

Belgrad. Dziennik urzędowy ogłasza ukaz królewski w sprawie amnestyi dla wszystkich przestępców politycznych.

Pogotowie wojenne armii serbskiej. Belgrad. Rząd serbski rozkazał, aby trzy dywizje skoncentrowano w trójkącie strategicznym Rudnik-Mladenovac i Kragujevac.

Starcie anstro-serbskie. Sarajewo. B. kor. donosi: Ze Srebrnicy donoszą, że onegdaj przed południem patrol żandarmski był ostrzeliwany z serbskiego brzozy z zasadki koto miejscowości Zljebac nad Driną...

Przygotowania wojenne Czarnogóry. Salonika. Donoszą ze Skutari, że Czarnogóra czyni na granicy przygotowania, zagrażające miastu Skutari.

Serbia i Turcja. Salonika. Serbia zakazała wywozu zboża do sandzaku Nowy Bazar.

Paryż. Prasa francuska występuje w ostrym tonie wobec bar. Aeronthala i Austro-Węgier. Dzienniki podnoszą, że Austria powinna zrzec się swoich formalnych żądań...

Depesza cesarza Wilhelma II. (Telegr. „Nowej Reformy“). Wiedeń. Dziennik „Deutsches Volksblatt“ przytoczył wczoraj następującą wiadomość z Paryża: „Petit Journal“ donosi z Budapesztu...

Przypominam Waszej Cesarskiej Mości, że Armia Cesarska Mość jest marszałkiem armii niemieckiej, która jest gotowa wyruszyć na pierwszy sygnał dany przez Nięgo.

Sprawy parlamentarne. (Telegr. „Nowej Reformy“). Przesilenie w ministerstwie galicyjskim.

Wiedeń. Bar. Bienerth był wczoraj u cesarza na półtora godzinnej audyencji. Jak slychać, na tej audyencji zapadła ostateczna decyzja co do ustąpienia Abrahamowicza i nominacji dra Dulęby jego zastępcą.

Sprawa wyboru prezydenta Izby. Wiedeń. Cześć postanowili postawić własnego kandydata na prezydenta Izby; mianowicie desygnują na to stanowisko prof. Masaryka.

Cześć i br. Bienertha. Wiedeń. Bar. Bienerth konferował w dalszym ciągu z postami czeskiimi, mianowicie z Młodoczechami. Z Pragi donoszą pisma czeskie, że także po tych konferencyach stanowisko Czechów wobec Bienertha jest pozytywnie.

Praga. Z wczorajszych głosów dzienników wynika, że Cześć donagają się ustąpienia Bar. Bienertha, jednak nie żądają tego natychmiast i gotowi są odroczyć przesilenia na czas po Świątach.

Wiedeń. Koresp. „Centrum“ w następujący sposób charakteryzuje obecną sytuację: Po wszystkich konferencyach, które Bar. Bienerth odbył z przywódcami czeskiimi, skonstatować można, że w obozach czeskich wszystkich stronnictw panuje zupełna solidarność co do zajętogo stanowiska opozycyjnego przeciw rządowi Bienertha i przeciw „veto“ niemieckiemu i przeciw Bienertha nieuchwalono żadnych t. zw. konieczności państwowych.

Kwestya emisji bonów kasowych. Wiedeń. Komitet wykonawczy związku niemiecko-narodowego uchwałił wczoraj na konferencji z bar. Bienerthem za protestować przeciw wydaniu bonów kasowych bez zezwolenia parlamentu i domagać się, aby rząd dodatkowo zażądał na to zgody parlamentu.

przeciw postępowaniu ministerstwa skarbu, które przydzieliło obecną pożyczkę państwową wyłącznie bankom niemieckim.

Sytuacja. Wiedeń. — Ze względu na usposobienie panujące w kołach słowiańskich i na uchwalony wczoraj protest posłów niemieckich w sprawie wydania bonów kasowych, możliwym jest, że jeszcze przed drugim czytaniem ustawy o kontyngencji rekruta rząd stanie wobec sytuacji krytycznej i nastąpi powołanie męża stanu, którego neutralności może uda się załatwić konieczności państwowe.

Wiedeń. „Poln. Correspondenz“ upoważniona jest przez prezesa Koła polskiego, dra Głabińskiego, do skonstatowania, że przy jego posłuchaniu u monarchy w poniedziałek nie było mowy ani o stanowisku stronnictwa w Izbie posłów, ani o przyszłej taktyce uni. słowiańskiej wobec bar. Bienertha.

TELEGRAMY z dnia 4 marca.

Wiedeń. Nabożeństwo żałobne za duszę s. p. dra Piętaka odbędzie się tutaj w kościele wotywnym dnia 8 m. o g. 9 przed południem.

Przesilenie gabinetowe na Węgrzech. Budapeszt. Dzienniki zapowiadają blizkie ustąpienie gabinetu Hr. Andrassy oświadczył wczoraj grupie posłów w kuloarach, że w obecnych stosunkach rząd zmuszony jest w najbliższych 24 godzinach podać się do dymisji.

Rojaliści we Francji. Paryż. Członkowie tutejszego rojalistycznego stow. młodzieży udali się w nocy do sąsiedniego miasteczka Suresnes, gdzie usiłowali zniszczyć pomnik Zoli. Policja wkroczyła i przedsięwzięcia szereg aresztowań.

Rowolucyoniści rosyjscy w Paryżu. Paryż. Dzienniki tutejsze donoszą, że policja paryska otrzymała z Petersburga zawiadomienie iż w Paryżu znajduje się fabryka bomb, urządzona w celu wykonania zamachu na cara. Kilka bomb przewieziono do Rosji. Przedsięwzięto tu kilka aresztowań Rosyan.

Z Dumy. Petersburg. Pet. ag. tel. donosi: Komisya skarbowa Dumy rozpoczęła obrady nad projektem ustawy, zwracającej się przeciw imigracji Chińczyków i Koreańczyków w okregu amurskim.

Kronika. Dziś: Krakow, czwartek 4 marca. Kalendarzyk kościelny: Kazimierza w. i Lucyusza pap.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 6 m. 20, zachód o godz. 5 min. 23; długość dnia godzin 11 min. 03.

Teatr miejski w Krakowie: „Sen srebrny Salomei“. Teatr ludowy: „Sposób na móżdż“. Posiedzenie Rady miejskiej: Krakow-kowskiej o g. 5 pop.; podgórskiej o g. 6 wieczór.

Teatr miejski w Łwowie: „Bał maskowy“. W salach Towarzystwa sztuk pięknych owar-tow większą kolekcję prac artysty-malarza Wilhelma Wacheta.

Koncert Ferruccio Bussoniego. W sprawie zamieszconej we wczorajszym wieczornym numerze „N. Reformy“ notki przesłanej nam przez dyrekcję koncertów krakowskich, z doniesieniem, że do koncertu Bussoniego zachodzi mistyfikacja, otrzymujemy ze strony interesowanej wyjaśnienie...

Dyrekcja koncertów krakowskich nie miała o koncercie tym wiadomości, gdyż został on zaaranżowany poza sterą jej działalności, która zresztą nie jest dla Krakowa monopolem.

Koncert Laury Hilgermann. W miejsce p. Greta Forst, która z powodu choroby nie mogła odbyć swego koncertu w Krakowie, zapowiedzianego na dzień 11 marca, wystąpi we środę dnia 10 m. w Starym Teatrze, jej doskonała koleżanka z opery wiedeńskiej, p. Laura Hilgermann.

Z teatru miejskiego: Wystawienie „Inezj do Coimbra“ w teatrze krakowskim będzie jednym ogniwem więcej w przybliżeniu, łączącej jej autora Karola Larsena ze społeczeństwem polskim.

Powszechne wykłady uniwersyteckie. Zapowiedziane na dziś i wtorek d. 9 m. wykłady dyr. dra Feliksa Koperzy odbyć się nie mogą, z przyczyn od zarządu powszechnych wykładów uniwersyteckich niezawisłych.

Odczyty na cele krakowskiego Tow. oświaty ludowej odbywać się będą w ciągu wielkiego postu w auli uniwersyteckiej we wtorek i piątek. Pierwszy odczyt dnia 12 m. wygłosi prof. uniwersytetu dr Sobieski p. t. „Na Wawelu a na Kremlu“.

Rocznica urzdin Słowackiego. Komitet ogólniakademicki dla uczczenia rocznicy urzdin J. Słowackiego, wybrany przez wiec ogólniakademicki, skonstytuował się na posiedzeniu dnia 1 m. Z pośród 17 członków komitetu wybrano następujący zarząd: prezes p. T. Walicki, wiceprezes p. W. Snałarski, sekretarz p. L. Hausner, zastępca p. A. Węleżyńska-Rybakiewicz, skarbnik p. R. Wicherek, zastępca skarbnika p. A. Prządkiński, kontroler p. K. Bartoszewicz.

Ochotnicze Tow. ratunkowe w Krakowie w miesiącu lutym było wzywane 347 razy, z tego 5 razy w zamkach samobójczych, 4 razy w cierpieniach umysłowych, 3 razy w wypadkach śmierci, 4 razy w fałszywych alarmach. Na stacyi ratunkowej udzielono pomocy ogółem 188 razy. Od początku roku interweniowało pogotowie ratunkowe 715 razy, a od założenia Towarzystwa, t. j. od 6 czerwca 1891 r. — 50,914 razy.

Komitet równoprawnienia kobiet iniegoj w niedziele, 7 m., w lokalu kursów wieczornych uniwersytetu ludowego, o godz. 4 po południu, po ulną naradę, celem określenia stanowiska kobiet wobec zamierzonej zmiany statutu miejskiego.

Pogrzeb s. p. Zygmunta Drozdowskiego z kostnicy ementarskiej i złożenie w grobie odbędzie się dziś o godz. 3 po poł. Koledzy i koleżanki, którzy zechcą wziąć udział w pogrzebie, zechcą się zgromadzić wcześniej przed kostnicą na ementarszu.

Z sali sądowej. W dalszym ciągu wczorajszej rozprawy przeciw Józefowi Ujejskiemu, b. wydawcy i odpowiedzialnemu redaktorowi czasopisma „Boruta“ w Krakowie, przesłuchano jako świadków ks. Bigańskiego, Felixa Maltera i prezora zakonu Piarjów. Po odczytaniu aktów, odnoszących się do sprawy p. Ujejskiego, prokurator dr Lang w dłuższym przemówieniu uzasadniał akt oskarżenia, wydawcając uwagę na ujemną działalność pism, wydawanych przez ludzi, którym obca jest droga uczciwości. Po przemówieniu obrońcy i resumé przewodniczącego, trybunał postawił trzy główne pytania, odnoszące się do winy oskarżonego: 1) przez pobranie w sposób podstępny różnych kwot pieniężnych przez oskarżonego od ks. Bigańskiego w r. 1903 i 1904, 2) przez pobranie od ks. Bigańskiego w r. 1908 3400 kor., na którą to kwotę oskarżony wystawił ks. Bigańskiemu trzy weksle z podpisem nieistniejącego hr. Truskowskiego, obywatela z pod Tarnowa, wreszcie 3) odnoszące się do zbrodni gwałtu publicznego, jakiego oskarżony miał się dopuścić na osobie p. Maltera, właściciela nocej kawiarni.

przysięgli po odbytej naradzie odpowiedzieć na pierwsze pytanie 6 głosów tak, 6 nie, na drugie 11 gł. tak 6 nie, na trzecie 4 gł. tak 8 nie. Na podstawie tego werdyktu trybunał skazał Józefa Ujejskiego jako winnego zbrodni oszustwa z §§ 197, 200 i 201a, na 1 rok ciężkiego

wieżnia, obostrzonego postem raz na miesiąc. — Okazany wyrok przyjął. Rozprawa zakończyła się o godz. pół do 5 po południu.

**Pożar w forcie pod Krakowem.** Wczoraj wieczorem rozszedł się po mieście pogłoski, że w jednym z fortów wojskowych pod Krakowem wybuchł pożar. O ile zdołaliśmy stwierdzić, rzeczywistość w forcie „Skala“ na Bielanach powstał wczoraj pożar pod wieczór: o rozmiarach jego jednak i przyczynie nie można było zasięgnąć dokładniejszych informacji; w każdym razie, rozszerzenie się ognia mogło wywołać poważne następstwa, gdyż — jak nas poinformowano — w forcie tym znajduje się częściowy skład amunicji artylerii fortecznej. — Wojskowość liczyła się widocznie z tą ewentualnością, gdyż o g. kwadrans na 7 wieczór z odwachu w rynku, dokąd telefonicznie nadesłano z fortu raport o pożarze, zwrócono się telefonicznie do straży pożarnej z zawiadomieniem o wybuchu ognia i z prośbą przygotowania się do ewentualnego wystąpienia sikawek do Bielan. Widocznie jednak załoga fortu zdołała pożar stłumić, gdyż straży pożarnej nie alarmowano już powtórnie.

Wypadek powyższy wywołał w mieście różne komentarze i zaczął nawet w opowiadaniach przybierać fantastyczne kształty.

**Falszywy alarm.** Mieszkańcy kamienicy pod l. 4 przy ulicy Pańskiej, widząc wczoraj wieczorem iskry, dobywające się z komina, zawiadomili straż pożarną, że wybuchł ogień kominiowy. Straż, przybywszy na miejsce, stwierdziła, że alarm był fałszywy.

**Samobójstwo.** Wczoraj w nocy po godzinie 11 w hotelu pod Różą odebrał sobie życie pociągowa wystrzałami z rewolwera słuchacz V roku medycyny na uniwersytecie Jagiellońskim, Feliks Gąsior. Samobójstwo popełnił on w jednym z pokojów hotelowych, podczas obecności w tymże pokoju swego współlokatora i kolegi uniwersyteckiego, z którym razem uczył się. Mianowicie gdy podczas nauki ów współlokator położył się na łóżko i zasnął na chwilę, Gąsior dał do siebie pięć strzałów rewolwerowych. Hierująco trzy w okolicę serca, a dwa w usta. Odbiły się to tak szybko, że kolega, zbudzony hukiem, zdołał uderemnieć zaledwie dopiero szósty strzał, który Gąsior chciał jeszcze dać do siebie. Wszystkie strzały były śmiertelne.

Z hotelu dano zaraz znać o wypadku policji, która bezwzględnie wysłała na miejsce komisję oraz zawiadomiła o samobójstwie lekarza okręgowego dra Gólskiego. Dr Gólski po przybyciu do hotelu stwierdził zgon ś. p. Gąsiora.

Przyznana samobójstwa nieznana. Samobójca pozostał wprawdzie w mieszkaniu kartkę z kilkoma napisanymi słowami, przed spełnieniem jednak zamachu samobójczego przekreślił te słowa tak, że nie można ich odczytać.

Zwłoki ś. p. Gąsiora oddawiono po północy z hotelu do kostnicy na cmentarzu rakawickim.

**Nadużycie policjanta.** Wczoraj około godz. 1/10 wieczorem pod lokalem Hawelki aresztował policjant znanego kolportera dzienników, starca o ciemniawym Baranowskiego, od kilkunastu lat trudniącego się roznoszeniem dzienników po lokalach restauracyjnych — a to za „nieprawne“ roznoszenie dzienników. Przy aresztowaniu policjant indagując powszechnie znanego starca, czem się trudni, szarpał go brutalnie, wywołując wśród widzów oburzenie. Dzięki tylko perswazyi jednego z przechodniów, Baranowski uniknął odprowadzenia do aresztu policjanta.

**Wodociągi w Podgórzu.** W myśl uchwały, zapadłej na ostatnim posiedzeniu Rady m. Podgórze, odbędzie się dziś o g. 6 wieczór posiedzenie Rady miejskiej, poświęcone wyłącznie sprawie wodociągów w Podgórzu. Referat komisji wodociągowej przedłoży Radzie radny dr Oberländer. Dziś prawdopodobnie zostanie rozstrzygnięta zasadnicza kwestja, czy Podgórze podejmie budowę wodociągów i czy we własnym zarządzie.

**Katastrofa kolejowa.** Z Tarnopola telegrafują nam: Po wtorkowym zderzeniu się pociąga osobowego z wozem ciężarowym na tutejszej stacyi, — (Donosiliśmy o tem we wtorkowym popołudniowym numerze. Prz. Red.) zgłosili się jako chorzy skutkiem zderzenia pp. Józef Podhorzer i Adolf Friedmann.

**Zawieje śnieżne i zaspasy.** — Z Tarnopola telegrafują nam korespondent: Gwałtowne wichry, napływające tu we wtorek, spowodowały ogromne zaspasy śnieżne, wskutek czego ruch kolejowy, w niektórych liniach lokalnych do Zbaraża, Kopyczyniec, Strzyna i Grzymałowa wstrzymano aż do odwołania. We wtorek po południu lokomotywa pociągu pospiesznego, idącego do Podwoleczysk, wykołesała się między Borkami a Maksymówką; pociąg ten powrócił do Tarnopola z Borków dopiero wczoraj o godz. 4 rano. Według przypuszczeń, linia Tarnopol—Podwoleczyska dopiero po południu mogła być użyta do wznowienia ruchu.

Drugi wypadek wykołesała się lokomotywa z powodu zasp śnieżnych wydarzył się wczoraj między Kopyczyncami a Chorostkowem; z powodu utknięcia pociągu musiano podróżnych przewieźć dalej saniami. Przy obu wypadkach nikt z ludzi nie ucierpiał. — Wczoraj panowała pogoda i nastąpiła odwilż.

Z Pragi telegrafują: Z Pilzna i innych miejscowości donoszą o zawiejach śnieżnych i licznych przerwach w ruchu kolejowym.

Z Innsbruka telegrafują: W Tyrolu na wielu liniach kolejowych zastanowiono ruch z powodu zasp śnieżnych i nlebezpieczeństwa, grożącego wskutek spadania lawin.

Z Berlina telegrafują: Przez całą wczorajszą noc padał tu śnieg tak obfity, że wczoraj przez całe przedpołudnie ruch na ulicach mógł się odbywać tylko ze znacznymi trudnościami. Pociągi przychodzą z wielkiem opóźnieniem.

**Z sądów wojennych.** Pisma warszawskie donoszą: Sąd wojenny skazał na śmierć przez powieszenie Franciszka Kelbego, Michała Nema, Henryka Mancfelda, Jana Kurka i Piotra Kędzińskiego, oskarżonych o szereg napadów bandyckich w pow. bzdzińskim.

**Zasypani lawiną.** Z Tryestu telegrafują: Wedle wiadomości nadeszłych do tutejszej komendy wojskowej, strzelcy zasypani przez lawinę, zostali odnalezieni. — Znajdują się oni na razie w deila Tanga.

**Po katastrofie w Messynie.** Z Messyny telegrafują: Połączenia kablowe w cieśninie w liczbie sześciu już przywrócono, tylko jednego kablu nie można było naprawić, gdyż został zasypany masami piasku. Ponieważ kable były w wielu miejscach przepalone, wskazuje to, że trzęsienie ziemi miało źródło raczej w podmorskich wulkanicznych wybuchach, niż w ruchach tektonicznych ziemi.

**Rabunek w pociągu.** Z Armavir donosi pst. ag. tel.: W pociągu pocztowym kolei wladykaukaskiej zrabowano urzędnikom kasowym 40.000 rubli. Sprawcy zeskoczyli z pociągu i uszli.

**Ofiary pożaru.** Z Nowego Jorku telegrafują: Wczoraj wybuchł pożar w jednym domu, zamieszkałym przeważnie przez Włochów i Francuzów. 10 osób zginęło w płomieniach.

**Mianowania i przeniesienia.** „Wiener Ztg“ ogłasza: Minister sprawiedliwości przedłożył radę sądu krajowego i naczelnika sądownego Pawła Wojtasiewicza w Birezy do Przemysła i zamianował radcami sądu krajowego sędziego powiatowego Józefa Gaję z Złoczowa dla Złoczowa, dra Hermana Plaanera we Lwowie dla Kołomyi i Maryana Mizidńskiego we Lwowie dla Sambora; dalej zamianował minister sprawiedliwości sędziego powiatowego i naczelnika sądownego dra Andrzeja Rajskiego w Przeworsku radcą sądu krajowego dla Przeworska.

**Zmarli:** Wiktor Adolf Charlewski, b. dzierżawca dóbr, zmarł w Krakowie, przeżywszy 56 lat.

Jadwiga z Gąsiorowskich Czernochowa, przeżywszy 75 lat, zmarła w Krakowie 3 b. m. Rozalia z Farbowskich Piżłowa, wdowa po nadradcy namiestnictwa, zmarła w Krakowie w 71 roku życia.

Ludmiła z Adamków Liszkowa, żona maszynisty kolei półn., przeżywszy lat 24, zmarła w Krakowie.

EDGAR POE.

### Baryłka „Amontillada“.

(Dokończenie.)

— Saletra — rzekłem — patrz, coraz jej więcej. Zwiesza się ze sklepienia, jak mech. Znajdujemy się pod łóżyskiem rzeki, krople wilgoci sączą się przez stopy kości, wypływają z nich saletra, która się potem tu na sklepieniu osadza.

— Chodźmy stąd, zanim będzie zapóźno. Twój kaszel...

— To nic — odrzekł — Idźmy dalej. Lecz wprzód jeszcze trochę Medoco.

Rozbiłem flaszkę wina i podałem mu ją. — Wypatrzył ją jednym haustem. Oczy jego silnie zabłysły. Zaczął się śmiać i podrzucił butelkę w górę ruchem dla mnie niezrozumiałym.

Patrzyłem na niego ze zdumieniem. Powtórzył ten sam ruch, ruch śmieszny.

— Nie rozumiesz? — zapytał.

— Nie — odpowiedziałem.

— Więc nie jesteś członkiem loży?

— Jakto?

— Nie jesteś wolnomularzem?

— Owszem, owszem — rzekłem — owszem; — Ty? — to nie może być! ty wolnomularzem?

— Tak, wolnomularzem — odrzekłem.

— Daj znak — rzekł.

— Oto jest — odrzekłem, wyjmując z pod płaszcza kieliszek.

— Żartujesz! — zawołał, cofając się o krok. — Lecz chodźmy do Amontillada.

— Dobrze! — rzekłem, chowając kieliszek pod płaszczy i ofiarując mu znów ramię.

Oparł się na niem ciężko. Poszliśmy dalej na poszukiwanie Amontillada. Przeszliśmy pod szeregiem bardzo niskich łuków; zesłaliśmy po schodach: zrobiliśmy kilka kroków, i znów po schodach dotarliśmy do głębokiej pieczary, w której powietrze było tak zszeszeczone, że płomień naszych świec wydawał się zupełnie czerwony.

Na samym krańcu tej pieczary była druga, trochę mniejsza. Ściany jej przybrane były kośćmi ludzkimi na wzór wielkich katakumb paryskich. Trzy strony tej pieczary były jeszcze w ten sposób przyozdobione; z czwartej kości były oderwane i leżały na ziemi, tworząc w jednym miejscu dość wysoki wał. W ścianie, w ten sposób obnażonej urzeczywistniały się inne zagłębienie mające sześć do siedmiu stop wysokości, a uzy szerokości. Widać było, że framuga ta nie miała specjalnego przeznaczenia, lecz tworzyła poprostu przejście pomiędzy dwoma olbrzymimi słupami, podpierającymi sklepienie katakumb i opierała się o jedną z granitowych ścian, odgraniczających całość.

Naprzód Fortunato, podnosząc w górę świecę, siłował zdać sobie sprawę z głębokości tej framugi. Nie mogliśmy dojrzeć jej końca.

— Przybliź się — rzekłem — tam jest Amontillado. Co zaś do Luchesiego...

— Głupstwo! — przerwał mi mój przyjaciel — idąc naprzód krokiem niepewnym.

Poszedłem za nim. Doszedł do końca framugi i zatrzymał się z wyrazem idiotycznego zdumienia. W mgnieniu oka przykułem go do granitu. W ścianę

wbite były dwa haki, odległe od siebie o dwie mniej więcej stopy. U jednego wisiał krótki łańcuch, u drugiego kłódka. Opasałem go łańcuchem, którego drugi koniec przytwierdziłem kłódką. Był tak zdumiony, że nie pomyślał o obronie. Wyjąłem klucz z kłódki i cofnąłem się o kilka kroków po za otwór framugi.

— Dotknij się ręką ściany — rzekłem — nie możesz nie uczuć saletry. Doprawdy, jest bardzo wilgotna. Jeszcze raz zaklinam cię, chodź stąd.

— Nie? — W takim razie stanowczo muszę cię opuścić. Lecz wprzód chcę zrobić dla cię wszystko, co będzie w mojej mocy.

— A Amontillado? — zawołał mój przyjaciel, którego zdumienie jeszcze nie przeszło.

— Prawda — odrzekłem — Amontillado. I wymawiając te słowa, zacząłem rozrzucać kości, tworzące na ziemi wał. Pod niemi znalazłem znaczną ilość cegieł i wapno. Za pomocą mojej kielni zabrałem się zżawo do zamurowywania otworu do framugi.

Zaledwie skończyłem pierwsze podmurowanie, gdy zauważyłem, że Fortunato prawie zupełnie otrzeźwiał. Pierwszym tego dowodem był stłumiony okrzyk, raczej jęk, wydobywający się z framugi. To nie był okrzyk człowieka pijanego. — Nastąpiło długie i uparte milczenie.

Ułożyłem drugą warstwę, potem trzecią i czwartą: wtedy usłyszałem wściekłe targanie łańcucha. Trwało to kilka minut, podczas których, chcąc się lepiej moją zemstą napawać, przerwał robotą i przykucałem na stosie kości.

Gdy hałas ustał, wziąłem znów kielnię do ręki i już bez przerwy ułożyłem piątą warstwę, szóstą i siódmą. Mur sięgał mi już do piersi. Wtedy przerwał znów robotę i uniósłszy świecę po nad mur, oświetliłem w ten sposób mojego przyjaciela.

Szereg strasznych, przejmujących krzyków wyrwał się nagle z gardła zakutego w łańcuchy człowieka. Odkoczyłem gwałtownie w tył. Przez chwilę zawałałem się; drżałem na całym ciele. Wydobyłem szpadę i zacząłem wymachiwać nią po całej framudze; lecz dość było krótkiego zastanowienia, abym się uspokoił. Przyłożyłem dłoń do grubych ścian lochu i zupełnie się uspokoiłem. Zbliżyłem się do muru. Na przejmujący krzyk mojego przyjaciela odpowiedziałem niemiernie przejmującym krzykiem, nawet nierównie głośniejszy i rozpaczliwiejszy od niego. Aż wreszcie tamten umilkł.

Była wtedy już północ, a zadanie moje prawie już ukończone. Ułożyłem osmą, dziewiątą, dziesiątą warstwę cegieł. Zacząłem układać jedenastą i ostatnią; jeszcze tylko jedna cegła, i będzie koniec. Ułożyłem ją z trudem; lecz wtedy doleciał do uszu moich przytulmiony śmiech, wydobywający się z framugi, śmiech, na którego odgłos włosy stanęły mi na głowie. Po tym śmiechu usłyszałem głos smutny, niepodobny zupełnie do głosu szlachetnego Fortunata. Głos ten mówił:

— Ha, ha, ha, ha, he, he, doskonały żart, doprawdy! Świetny figiel. Uśmiejemy się serdecznie w pałacu, he, he, he, z naszego dobrego wina.

— Z Amontillada? — rzekłem.

— He, he, he, he, tak, także z Amontillada. Ale czy nie późno już? Wszak czekają na nas w pałacu signora Fortunata i inni? Chodźmy stąd!

— Tak — rzekłem — chodźmy!

— Na miłość Boga, Montresori!

— Tak — rzekłem — na miłość Boga!

Lecz na te słowa nie było odpowiedzi; naprzód wytyczyłem słuch. Zacząłem się niecierpliwie. Zawołałem głośno:

— Fortunato!

Nie odpowiedział. Zawołałem powtórnie:

— Fortunato!

Nie. Wsunąłem świecę przez wąską jeszcze

niezamurowany otwór i upuściłem ją wewnątrz framugi. Jedyną odpowiedzią był dźwięk dzwonków. Słabo mi się zrobiło, zapewne wskutek wilgoci. Pospiesznie wmurowałem ostatnią cegłę. Świeżo wzniesiony mur przyozdobieniem listów. Od pół wieku nikt ich nie ruszył.

In pace requiescat!

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: **Michał Konopiński.**

**Ruch przejezdnych.**

Kraków, 3 marca.

**HOTEL KRAKOWSKI:** hr. Artur Lubieniecki z Wilna, hr. Michał Kossakowski z Kowna, Władysław Lupuszański ze Lwowa, Stanisław Kozłowski z Brzeska, Apolinary Ankowski z Rzymu, Hilda von Lires z Wiednia, Stanisław Postawka z Denos (Król. Pol.), Wojciech Will z Daikowa, Alois Gattermayer z Jaworzna, Ernest Benier z Krakowa, Marya Nowak z Katowic, Józef Korabik ze Lwowa, Emil Podlewski z Czerniowic, Osyan Halpern z Wiednia, Wiktor Krepli z Lubliany.

**HOTEL pod RÓŻĄ:** Władisław i Bronisława Szymalscy z Warszawy, Mieczysław Armatus ze Lwowa, Albina Gomułanka z Grybowa, Matylda Als z Rzeszowa, Wiktor, Józefa i Marya Lubowski z Wolbromu, Józefa Galasiewicz z Kowna, Michał i Alina Dowgirdowie z Kijowa, Teresa i syn Józef Linkowie z Podolia rosyj., Antoni i Wiktorja Krasnopolscy z Miecchowa, Jadwiga Chodakowska z Sandomierza, Kazimierz Szapczyński z Gniezna, Fabian Kaszyński z Radomyśla, Władysław Biedermann z Grzegorzek, Władysław Motycz ze Lwowa, Herman Kianer z Olsztyna.

**HOTEL SASKI:** A. Rosenthal z Wiednia, K. Rampelt z Sokolowa, J. Siemicki z Krzepnia, G. Schlich z Bieleka, E. Schaefer z Berna, F. Arsz z Drzazna, F. Liechtenberger z Oberstein, E. Palkovsky z Morawa, Ostrowski, J. Lehfrund z Mielca, J. Sawed ze Lwowa, H. Opas ze Lwowa, M. Haluger z Miecchowa, E. Frank z Paryża, E. Aronson z Berlina, Ch. Steinberger z Nowego Sącza, A. Wallerstein z Berna.

**HOTEL SOKOŁOWSKI:** hr. Artur Lubieniecki z Wilna, hr. Michał Kossakowski z Kowna, Władysław Lupuszański ze Lwowa, Stanisław Kozłowski z Brzeska, Apolinary Ankowski z Rzymu, Hilda von Lires z Wiednia, Stanisław Postawka z Denos (Król. Pol.), Wojciech Will z Daikowa, Alois Gattermayer z Jaworzna, Ernest Benier z Krakowa, Marya Nowak z Katowic, Józef Korabik ze Lwowa, Emil Podlewski z Czerniowic, Osyan Halpern z Wiednia, Wiktor Krepli z Lubliany.

**HOTEL pod RÓŻĄ:** Władisław i Bronisława Szymalscy z Warszawy, Mieczysław Armatus ze Lwowa, Albina Gomułanka z Grybowa, Matylda Als z Rzeszowa, Wiktor, Józefa i Marya Lubowski z Wolbromu, Józefa Galasiewicz z Kowna, Michał i Alina Dowgirdowie z Kijowa, Teresa i syn Józef Linkowie z Podolia rosyj., Antoni i Wiktorja Krasnopolscy z Miecchowa, Jadwiga Chodakowska z Sandomierza, Kazimierz Szapczyński z Gniezna, Fabian Kaszyński z Radomyśla, Władysław Biedermann z Grzegorzek, Władysław Motycz ze Lwowa, Herman Kianer z Olsztyna.

**HOTEL SASKI:** A. Rosenthal z Wiednia, K. Rampelt z Sokolowa, J. Siemicki z Krzepnia, G. Schlich z Bieleka, E. Schaefer z Berna, F. Arsz z Drzazna, F. Liechtenberger z Oberstein, E. Palkovsky z Morawa, Ostrowski, J. Lehfrund z Mielca, J. Sawed ze Lwowa, H. Opas ze Lwowa, M. Haluger z Miecchowa, E. Frank z Paryża, E. Aronson z Berlina, Ch. Steinberger z Nowego Sącza, A. Wallerstein z Berna.

**HOTEL SOKOŁOWSKI:** hr. Artur Lubieniecki z Wilna, hr. Michał Kossakowski z Kowna, Władysław Lupuszański ze Lwowa, Stanisław Kozłowski z Brzeska, Apolinary Ankowski z Rzymu, Hilda von Lires z Wiednia, Stanisław Postawka z Denos (Król. Pol.), Wojciech Will z Daikowa, Alois Gattermayer z Jaworzna, Ernest Benier z Krakowa, Marya Nowak z Katowic, Józef Korabik ze Lwowa, Emil Podlewski z Czerniowic, Osyan Halpern z Wiednia, Wiktor Krepli z Lubliany.

**HOTEL pod RÓŻĄ:** Władisław i Bronisława Szymalscy z Warszawy, Mieczysław Armatus ze Lwowa, Albina Gomułanka z Grybowa, Matylda Als z Rzeszowa, Wiktor, Józefa i Marya Lubowski z Wolbromu, Józefa Galasiewicz z Kowna, Michał i Alina Dowgirdowie z Kijowa, Teresa i syn Józef Linkowie z Podolia rosyj., Antoni i Wiktorja Krasnopolscy z Miecchowa, Jadwiga Chodakowska z Sandomierza, Kazimierz Szapczyński z Gniezna, Fabian Kaszyński z Radomyśla, Władysław Biedermann z Grzegorzek, Władysław Motycz ze Lwowa, Herman Kianer z Olsztyna.

**HOTEL SASKI:** A. Rosenthal z Wiednia, K. Rampelt z Sokolowa, J. Siemicki z Krzepnia, G. Schlich z Bieleka, E. Schaefer z Berna, F. Arsz z Drzazna, F. Liechtenberger z Oberstein, E. Palkovsky z Morawa, Ostrowski, J. Lehfrund z Mielca, J. Sawed ze Lwowa, H. Opas ze Lwowa, M. Haluger z Miecchowa, E. Frank z Paryża, E. Aronson z Berlina, Ch. Steinberger z Nowego Sącza, A. Wallerstein z Berna.

**HOTEL SOKOŁOWSKI:** hr. Artur Lubieniecki z Wilna, hr. Michał Kossakowski z Kowna, Władysław Lupuszański ze Lwowa, Stanisław Kozłowski z Brzeska, Apolinary Ankowski z Rzymu, Hilda von Lires z Wiednia, Stanisław Postawka z Denos (Król. Pol.), Wojciech Will z Daikowa, Alois Gattermayer z Jaworzna, Ernest Benier z Krakowa, Marya Nowak z Katowic, Józef Korabik ze Lwowa, Emil Podlewski z Czerniowic, Osyan Halpern z Wiednia, Wiktor Krepli z Lubliany.

**HOTEL pod RÓŻĄ:** Władisław i Bronisława Szymalscy z Warszawy, Mieczysław Armatus ze Lwowa, Albina Gomułanka z Grybowa, Matylda Als z Rzeszowa, Wiktor, Józefa i Marya Lubowski z Wolbromu, Józefa Galasiewicz z Kowna, Michał i Alina Dowgirdowie z Kijowa, Teresa i syn Józef Linkowie z Podolia rosyj., Antoni i Wiktorja Krasnopolscy z Miecchowa, Jadwiga Chodakowska z Sandomierza, Kazimierz Szapczyński z Gniezna, Fabian Kaszyński z Radomyśla, Władysław Biedermann z Grzegorzek, Władysław Motycz ze Lwowa, Herman Kianer z Olsztyna.

**HOTEL SASKI:** A. Rosenthal z Wiednia, K. Rampelt z Sokolowa, J. Siemicki z Krzepnia, G. Schlich z Bieleka, E. Schaefer z Berna, F. Arsz z Drzazna, F. Liechtenberger z Oberstein, E. Palkovsky z Morawa, Ostrowski, J. Lehfrund z Mielca, J. Sawed ze Lwowa, H. Opas ze Lwowa, M. Haluger z Miecchowa, E. Frank z Paryża, E. Aronson z Berlina, Ch. Steinberger z Nowego Sącza, A. Wallerstein z Berna.

**HOTEL SOKOŁOWSKI:** hr. Artur Lubieniecki z Wilna, hr. Michał Kossakowski z Kowna, Władysław Lupuszański ze Lwowa, Stanisław Kozłowski z Brzeska, Apolinary Ankowski z Rzymu, Hilda von Lires z Wiednia, Stanisław Postawka z Denos (Król. Pol.), Wojciech Will z Daikowa, Alois Gattermayer z Jaworzna, Ernest Benier z Krakowa, Marya Nowak z Katowic, Józef Korabik ze Lwowa, Emil Podlewski z Czerniowic, Osyan Halpern z Wiednia, Wiktor Krepli z Lubliany.

**HOTEL pod RÓŻĄ:** Władisław i Bronisława Szymalscy z Warszawy, Mieczysław Armatus ze Lwowa, Albina Gomułanka z Grybowa, Matylda Als z Rzeszowa, Wiktor, Józefa i Marya Lubowski z Wolbromu, Józefa Galasiewicz z Kowna, Michał i Alina Dowgirdowie z Kijowa, Teresa i syn Józef Linkowie z Podolia rosyj., Antoni i Wiktorja Krasnopolscy z Miecchowa, Jadwiga Chodakowska z Sandomierza, Kazimierz Szapczyński z Gniezna, Fabian Kaszyński z Radomyśla, Władysław Biedermann z Grzegorzek, Władysław Motycz ze Lwowa, Herman Kianer z Olsztyna.

**HOTEL SASKI:** A. Rosenthal z Wiednia, K. Rampelt z Sokolowa, J. Siemicki z Krzepnia, G. Schlich z Bieleka, E. Schaefer z Berna, F. Arsz z Drzazna, F. Liechtenberger z Oberstein, E. Palkovsky z Morawa, Ostrowski, J. Lehfrund z Mielca, J. Sawed ze Lwowa, H. Opas ze Lwowa, M. Haluger z Miecchowa, E. Frank z Paryża, E. Aronson z Berlina, Ch. Steinberger z Nowego Sącza, A. Wallerstein z Berna.

**HOTEL SOKOŁOWSKI:** hr. Artur Lubieniecki z Wilna, hr. Michał Kossakowski z Kowna, Władysław Lupuszański ze Lwowa, Stanisław Kozłowski z Brzeska, Apolinary Ankowski z Rzymu, Hilda von Lires z Wiednia, Stanisław Postawka z Denos (Król. Pol.), Wojciech Will z Daikowa, Alois Gattermayer z Jaworzna, Ernest Benier z Krakowa, Marya Nowak z Katowic, Józef Korabik ze Lwowa, Emil Podlewski z Czerniowic, Osyan Halpern z Wiednia, Wiktor Krepli z Lubliany.

**HOTEL pod RÓŻĄ:** Władisław i Bronisława Szymalscy z Warszawy, Mieczysław Armatus ze Lwowa, Albina Gomułanka z Grybowa, Matylda Als z Rzeszowa, Wiktor, Józefa i Marya Lubowski z Wolbromu, Józefa Galasiewicz z Kowna, Michał i Alina Dowgirdowie z Kijowa, Teresa i syn Józef Linkowie z Podolia rosyj., Antoni i Wiktorja Krasnopolscy z Miecchowa, Jadwiga Chodakowska z Sandomierza, Kazimierz Szapczyński z Gniezna, Fabian Kaszyński z Radomyśla, Władysław Biedermann z Grzegorzek, Władysław Motycz ze Lwowa, Herman Kianer z Olsztyna.

**HOTEL SASKI:** A. Rosenthal z Wiednia, K. Rampelt z Sokolowa, J. Siemicki z Krzepnia, G. Schlich z Bieleka, E. Schaefer z Berna, F. Arsz z Drzazna, F. Liechtenberger z Oberstein, E. Palkovsky z Morawa, Ostrowski, J. Lehfrund z Mielca, J. Sawed ze Lwowa, H. Opas ze Lwowa, M. Haluger z Miecchowa, E. Frank z Paryża, E. Aronson z Berlina, Ch. Steinberger z Nowego Sącza, A. Wallerstein z Berna.

**HOTEL SOKOŁOWSKI:** hr. Artur Lubieniecki z Wilna, hr. Michał Kossakowski z Kowna, Władysław Lupuszański ze Lwowa, Stanisław Kozłowski z Brzeska, Apolinary Ankowski z Rzymu, Hilda von Lires z Wiednia, Stanisław Postawka z Denos (Król. Pol.), Wojciech Will z Daikowa, Alois Gattermayer z Jaworzna, Ernest Benier z Krakowa, Marya Nowak z Katowic, Józef Korabik ze Lwowa, Emil Podlewski z Czerniowic, Osyan Halpern z Wiednia, Wiktor Krepli z Lubliany.

**HOTEL pod RÓŻĄ:** Władisław i Bronisława Szymalscy z Warszawy, Mieczysław Armatus ze Lwowa, Albina Gomułanka z Grybowa, Matylda Als z Rzeszowa, Wiktor, Józefa i Marya Lubowski z Wolbromu, Józefa Galasiewicz z Kowna, Michał i Alina Dowgirdowie z Kijowa, Teresa i syn Józef Linkowie z Podolia rosyj., Antoni i Wiktorja Krasnopolscy z Miecchowa, Jadwiga Chodakowska z Sandomierza, Kazimierz Szapczyński z Gniezna, Fabian Kaszyński z Radomyśla, Władysław Biedermann z Grzegorzek, Władysław Motycz ze Lwowa, Herman Kianer z Olsztyna.

**HOTEL SASKI:** A. Rosenthal z Wiednia, K. Rampelt z Sokolowa, J. Siemicki z Krzepnia, G. Schlich z Bieleka, E. Schaefer z Berna, F. Arsz z Drzazna, F. Liechtenberger z Oberstein, E. Palkovsky z Morawa, Ostrowski, J. Lehfrund z Mielca, J. Sawed ze Lwowa, H. Opas ze Lwowa, M. Haluger z Miecchowa, E. Frank z Paryża, E. Aronson z Berlina, Ch. Steinberger z Nowego Sącza, A. Wallerstein z Berna.

**HOTEL SOKOŁOWSKI:** hr. Artur Lubieniecki z Wilna, hr. Michał Kossakowski z Kowna, Władysław Lupuszański ze Lwowa, Stanisław Kozłowski z Brzeska, Apolinary Ankowski z Rzymu, Hilda von Lires z Wiednia, Stanisław Postawka z Denos (Król. Pol.), Wojciech Will z Daikowa, Alois Gattermayer z Jaworzna, Ernest Benier z Krakowa, Marya Nowak z Katowic, Józef Korabik ze Lwowa, Emil Podlewski z Czerniowic, Osyan Halpern z Wiednia, Wiktor Krepli z Lubliany.

**HOTEL pod RÓŻĄ:** Władisław i Bronisława Szymalscy z Warszawy, Mieczysław Armatus ze Lwowa, Albina Gomułanka z Grybowa, Matylda Als z Rzeszowa, Wiktor, Józefa i Marya Lubowski z Wolbromu, Józefa Galasiewicz z Kowna, Michał i Alina Dowgirdowie z Kijowa, Teresa i syn Józef Linkowie z Podolia rosyj., Antoni i Wiktorja Krasnopolscy z Miecchowa, Jadwiga Chodakowska z Sandomierza, Kazimierz Szapczyński z Gniezna, Fabian Kaszyński z Radomyśla, Władysław Biedermann z Grzegorzek, Władysław Motycz ze Lwowa, Herman Kianer z Olsztyna.

**HOTEL SASKI:** A. Rosenthal z Wiednia, K. Rampelt z Sokolowa, J. Siemicki z Krzepnia, G. Schlich z Bieleka, E. Schaefer z Berna, F. Arsz z Drzazna, F. Liechtenberger z Oberstein, E. Palkovsky z Morawa, Ostrowski, J. Lehfrund z Mielca, J. Sawed ze Lwowa, H. Opas ze Lwowa, M. Haluger z Miecchowa, E. Frank z Paryża, E. Aronson z Berlina, Ch. Steinberger z Nowego Sącza, A. Wallerstein z Berna.

**HOTEL SOKOŁOWSKI:** hr. Artur Lubieniecki z Wilna, hr. Michał Kossakowski z Kowna, Władysław Lupuszański ze Lwowa, Stanisław Kozłowski z Brzeska, Apolinary Ankowski z Rzymu, Hilda von Lires z Wiednia, Stanisław Postawka z Denos (Król. Pol.), Wojciech Will z Daikowa, Alois Gattermayer z Jaworzna, Ernest Benier z Krakowa, Marya Nowak z Katowic, Józef Korabik ze Lwowa, Emil Podlewski z Czerniowic, Osyan Halpern z Wiednia, Wiktor Krepli z